

Povzetek plačne reforme v javnem sektorju Slovenije

Plačna reforma, ki je bila sprejeta leta 2024, prinaša največjo prenovo plačnega sistema v zadnjih 15 letih, z namenom izboljšanja preglednosti, pravičnosti in konkurenčnosti plačnega sistema.

Ključni poudarki reforme so:

1. Nova plačna lestvica:

- Razlika med plačnimi razredi se zmanjšuje z 4 % na 3 %.
- Razmerje med najnižjim in najvišjim plačnim razredom bo 1:7.
- Najnižja osnovna plača je določena na 1.253,90 EUR bruto, najvišja pa na 8.821,04 EUR bruto.

2. Višje plače za mlajše in slabše plačane:

- Osnovne plače na začetku kariere se zvišujejo, kar je namenjeno privabljanju mladih.
- Nobena osnovna plača več ne bo nižja od minimalne plače.

3. Napredovanja in variabilno nagrajevanje:

- Ocen delovne uspešnosti kot pogoja za napredovanje ni več.
- Večina javnih uslužbencev bo napredovala za en plačni razred po dveh do štirih letih, le 10 % za dva razreda.
- Združena bo redna delovna uspešnost in uspešnost iz povečanega obsega dela, kar poenostavlja sistem.
- Variabilno nagrajevanje se bo povečalo na 30 % osnovne plače.

4. Usklajevanje z inflacijo:

- Plače bodo letno prilagojene, najmanj v višini 80 % inflacije, z avtomatizmom, če dogovor s sindikati ne bo dosežen.

5. Postopno zviševanje plač:

- Povišanja plač bodo implementirana v šestih obrokih med letoma 2025 in 2028.

6. Fleksibilnost in administrativne izboljšave:

- Večja možnost nagrajevanja nadpovprečno uspešnih uslužbencev.
- Poenostavitev administrativnih postopkov pri določitvi in izplačilu plač.

8. Poudarek na pravičnosti

- Reforma obravnava dolgotrajne nesorazmernosti v plačah in nepravilna razmerja med podobnimi delovnimi mesti. Vključuje tudi varovala, ki preprečujejo pretiran padec realne vrednosti plač

9. Konkurenčnost in privabljanje kadrov

- Namen reforme je povečati konkurenčnost javnega sektorja na trgu dela, predvsem v primerjavi z zasebnim sektorjem, in privabiti mlade ter strokovnjake z redkimi znanji

10. Postopno uvajanje za stabilnost

- Reforma bo uvedena postopoma, kar omogoča prilagoditev tako zaposlenim kot proračunu države, obenem pa preprečuje pretirane finančne obremenitve v kratkem obdobju

Plačna reforma po posameznih področjih

1. Zdravstvo in socialno varstvo

- Reforma v zdravstvu predvideva prilagoditev plač specifičnim zahtevam dela in pomanjkanju kadrov. Posebej izpostavljena so področja, kjer primanjkuje zaposlenih, kot so medicinske sestre in zdravniki specialisti.
- Cilj je zagotoviti konkurenčnost s tujino, s čimer bi zmanjšali odhod strokovnjakov.

2. Izobraževanje

- Za učitelje in druge zaposlene v izobraževalnem sektorju reforma obravnava zvišanje osnovnih plač, predvsem za začetnike.
- Reforma uvaja bolj transparentna napredovanja in dodatke, s poudarkom na zmanjšanju administrativnega dela učiteljev.

3. Policija in vojska

- Predstavnik policijskih sindikatov sta 15. 11. 2024 z s predstavniki vlade [podpisala Kolektivno pogodbo dejavnosti javnega reda in varnosti](#), kot izhaja iz [zaveze iz Postopkovnika](#) o aktivnostih za zaključek pogajanj o prenovi plačnega sistema javnega sektorja in odpravi nesorazmerij v osnovnih plačah.
- To omogoča boljšo prilagoditev specifičnim potrebam služb javnega reda in varnosti.

4. Uprava in javne storitve

- Zaposleni v upravnih organih bodo pridobili možnost večjega variabilnega nagrajevanja glede na uspešnost.

5. Kulturni sektor

- Reforma vključuje poseben poudarek na izboljšanju plačnih pogojev za kulturne delavce, ki so pogosto slabše plačani v primerjavi z drugimi sektorji.
- Spodbujanje mladih, da se vključijo v kulturni sektor, je eden od ključnih ciljev.

6. Gospodarstvo in raziskave

- Reforma spodbuja zaposlovanje strokovnjakov z redkimi znanji in kompetencami, predvsem na področju raziskav, razvojnih projektov in inovacij. Uvajajo se nova delovna mesta ekspertov.
- Večja fleksibilnost pri določanju plač omogoča nagrajevanje izjemnih posameznikov.

Splošna načela za vse sektorje:

- Pravičnost: Zmanjšanje razlik med najnižjimi in najvišjimi plačami.
- Preglednost: Jasna merila za napredovanja in nagrajevanja.
- Stabilnost: Postopno uvajanje sprememb, ki zagotavlja javnofinančno vzdržnost.

Reforma je zasnovana z namenom dolgoročne stabilnosti in boljšega motiviranja zaposlenih v javnem sektorju.